

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 30 januari 1942 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande egentliga statsutgifter för budgetåret 1942/43 under riksstatens första huvudtitel, avseende anslagen till hov- och slottsstaterna.

(1:a avd.)

A. Kungl. hovstaten.

1:o) **Anslag till Kungl. Maj:ts hovhållning.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (punkterna 1 och 2, sid. 1, av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen att för budgetåret 1942/43 anvisa dels till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 800,000 kronor, dels ock till förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning ett anslag av 150,000 kronor.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 800,000 kronor;

b) till *Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning* ett anslag av 150,000 kronor.

2:o) **Anslag till de kungl. hoven och till möbler m. m. i de kungl. slotten.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 3—11, sid. 2—4) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan* ett anslag av 192,000 kronor;

b) till *Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.* ett anslag av 125,000 kronor;

c) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland* ett anslag av 26,000 kronor;

d) till *Hans Kungl. Höghet Hertigen av Närke* ett anslag av 26,000 kronor;

e) till *Ved och kol för de kungl. hoven* ett anslag av 50,000 kronor;

f) till *Täckande av motsedd brist å anslaget till ved och kol för de kungl. hoven* ett anslag av 95,000 kronor;

g) till *Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* ett anslag av 56,400 kronor;

h) till *Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten* ett anslag av 25,000 kronor;

i) till *Kungl. hovstallets utfodring* ett anslag av 45,000 kronor.

B. Kungl. slottsstaten.

3:o) **Anslag till Stockholms slott.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 12—15, sid. 4 och 5), vilka i förhållande till för innevarande budgetår anvisade belopp innebära beträffande det under b) nedan omnämnda anslaget en nedsättning med 10,000 kronor och i övrigt oförändrade anslagsbelopp, hemställer utskottet,

att riksdagen må för budgetåret 1942/43 anvisa

a) till *Reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader* ett anslag av 63,000 kronor;

b) till *Förstärkning av anslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de kungl. hoven upplåtna byggnader* ett anslag av 40,000 kronor;

c) till *Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott* ett anslag av 33,750 kronor;

d) till *Förstärkning av anslaget till polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid Stockholms slott* ett anslag av 34,750 kronor.

4:o) **Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16, sid. 5—8) att dels till Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 45,000 kronor, dels ock medgiva, att av Djurgårdskassans överskottsmedel må under budgetåret 1942/43 till förenämnda anslag överföras ett belopp av 125,000 kronor.

För underhåll m. m. av följande kungl. lustslott, nämligen Drottningholms, Gripsholms, Ulriksdals, Haga, Strömsholms, Rosersbergs och Tullgarns slott, är i riksstaten för innevarande budgetår anvisat ett reservationsanslag av 19,300 kronor. Till detta anslag har, enligt av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens medgivande meddelad föreskrift, av Djurgårdskassans befintliga överskottsmedel överförts ett belopp av 125,000 kronor. Därutöver har 1941 års riksdag, på förslag av Kungl. Maj:t i proposition nr 215 angående överlåtelse till Stockholms stad av det s. k. Bellevueområdet i Stockholm m. m., till ytterligare medel till underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott å riksstaten för budgetåret 1941/42 anvisat ett reservationsanslag av 5,000 kronor. Sistnämnda anslag har anvisats med hänsyn till den på tiden 1 april—30 juni 1942 belöpande inkomstminskning för Haga slottskassa, som blir en följd av att kassan genom Bellevueområdets avstående till Stockholms stad icke längre kommer i åtnjutande av arrendeinkomst för området. För helt år utgör denna inkomstminskning 20,000 kronor.

Förutom slottens övriga inkomster står sålunda under löpande budgetår ett belopp av sammanlagt 149,300 kronor till förfogande för underhåll m. m. av ifrågavarande lustslott.

Departementschefen har lämnat en redogörelse för de av ståthållarna för lustslotten gjorda framställningarna om statsanslag för nästa budgetår och Djurgårdsförvaltningens statföreslag för Djurgårdskassan för samma budgetår ävensom riksmarskalksämbetets däröver avgivna utlåtande samt har för egen del anfört följande.

I förhållande till medelsanvisningen för innevarande budgetår innebär det av riksmarskalksämbetet beräknade medelsbehovet för nästa budgetår en ökning med 53,900 kronor eller från 149,300 kronor till 203,200 kronor. Emellertid bör hänsyn tagas till det förhållandet, att arrendeinkomsterna för Haga slottskassa minskats genom överlåtelsen till Stockholms stad av det s. k. Bellevueområdet. För utjämning härav erfordras för nästa budgetår ett anslagsbelopp, som med 15,000 kronor överstiger det för innevarande budgetår anvisade beloppet, 5,000 kronor. Vidare har riksmarskalksämbetet för nästa budgetår icke medräknat de extra tillskott om tillhopa 41,000 kronor från Ulriksdals och Haga slotts försäljningsmedels fonder, som anvisats för innevarande budgetår. Dessa omständigheter innebära en ökning av medelsbehovet med $(15,000 + 41,000 =) 56,000$ kronor. Att riksmarskalksämbetet uppskattat ökningen av medelsbehovet till endast 53,900 kronor beror på beräknade inkomstökningar respektive utgiftsminskningar å vissa poster i de olika slottstaterna.

Mot beräkningarna av utgifterna för de särskilda slotten har jag intet att erinra, och beträffande uppskattningen av intäkterna har jag ingen annan invändning, än att inkomsten av föreskningsmedel vid Gripsholms slott torde kunna beräknas till 1,000 kronor mot föreslagna 100 kronor.

Vad därefter angår medelsanvisningen torde Djurgårdskassan, på sätt Djurgårdsförvaltningen och riksmarskalksämbetet förordat, böra bidraga med oförändrat belopp av 125,000 kronor. Man torde emellertid kunna räkna med högre bidrag från försäljningsmedelsfonderna än vad riksmarskalksämbetet föreslagit. Behållningen å Ulriksdals slotts försäljningsmedels fond utgjorde vid utgången av budgetåret 1940/41 30,546 kronor, varjämte fonden under innevarande budgetår i grusförsäljningsmedel tillförts omkring 26,000

kronor mot omkring 29,000 kronor under budgetåret 1940/41. Jag föreslår, att denna fond under nästa budgetår bidrar till att täcka utgifterna för Ulriksdals slott med 26,000 kronor eller således med 22,000 kronor utöver vad riksmarskalksämberet föreslagit. Vad beträffar Haga slotts försäljningsmedels fond utgjorde behållningen vid ingången av det löpande budgetåret 253,354 kronor. Fondens intäkter av grusförsäljningsmedel torde under nästa budgetår kunna beräknas till lägst 10,000 kronor, vilket belopp torde bära som inkomst redovisas under Drottningholms slott. Vad sålunda föreslagits innebär i stort sett, att någon fondering å ifrågavarande försäljningsmedelsfonder under nästa budgetår icke kommer att äga rum.

Behovet av anslagsmedel skulle sålunda utgöra (78,200 — 900 — 22,000 — 10,000 =) 45,300 kronor eller avrundat 45,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet, som tagit del av de uppgjorda förslagsstaterna för de kungl. lustslotten ävensom för Djurgårdskassan, har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) till *Underhåll m. m. av Drottningholms m. fl. kungl. slott* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 45,000 kronor;

b) medgiva, att av Djurgårdskassans överskottsmedel må under budgetåret 1942/43 till förenämnda anslag överföras ett belopp av 125,000 kronor.

5:o) **Vissa byggnadsarbeten vid Drottningholms slott.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, sid. 8 och 9) att till Vissa byggnadsarbeten vid Drottningholms slott för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

På därom av Kungl. Maj:t i propositionen nr 2 till 1941 års riksdag gjord framställning anvisades å tilläggsstat för budgetåret 1940/41 under första huvudtiteln ett reservationsanslag (B) av 226,000 kronor, betecknat Vissa byggnadsarbeten vid Drottningholms slott, för nyuppförande av ett antal arbetarbstäder och för ombyggnad av en äldre byggnad, benämnd Orangeriet. Genom beslut den 6 juni 1941 bemyndigade Kungl. Maj:t byggnadsstyrelsen att i samråd med ståthållarämbetet på Drottningholms slott låta utföra de med anslaget avsedda byggnadsarbetena.

Sedermera har slottsarkitekten i skrivelse den 2 september 1941 framhållit det synnerligen starka behovet av modernisering av samtliga arbetarbstäder vid kungsgården. Efter samråd med ståthållarämbetet på Drottningholms slott har slottsarkitekten hemställt om utverkande av anslag jämväl för ombyggnad av Smedjegården och Pagebyggnaden. Med anledning därav har byggnadsstyrelsen efter samråd med riksmarskalksämberet i skrivelse den

8 september 1941 hemställt, att för ändamålet måtte äskas ett reservationsanslag av 90,000 kronor för nästa budgetår.

Departementschefen har för egen del anfört följande.

Med hänsyn till behovet av ifrågavarande ombyggnadsarbeten samt till deras lämplighet såsom arbetsobjekt under nu rådande förhållanden vill jag tillstyrka, att anslag för ändamålet upptages i riksstaten för nästa budgetår. Det synes icke påkallat att nu göra dispositionen av anslaget beroende av sådana särskilda förutsättningar, som uppställdes för dispositionen av det tidigare anslaget. Det nya anslaget torde i enlighet med byggnadsstyrelsens förslag böra upptagas till 90,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran, får utskottet hemställa, Utskottet.

att riksdagen må till *Vissa byggnadsarbeten vid Drottningholms slott* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 90,000 kronor.

Stockholm den 30 januari 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Gränebo, Torsten Ström, Bäcklund, Björkman, Ohlin, Boman, Ekströmer, Gillström* och *Persson* i Skabersjö; samt

från andra kammaren: herrar *Jonsson* i Eskilstuna, *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Andersson* i Prästbol, *Danielsson, Ward, Isacson, Holmdahl, Andersson* i Södergård, *Bergström, Lundberg* i Hälsingborg och *Olsson* i Kullenbergstorp.